

Review

De rubriek 'Review' heeft als doel om de lezer te informeren over recente publicaties met betrekking tot het hoger onderwijs.

Thissen, L. & Ederveen, Sj. (2006). *Higher education: Time for coordination on a European level?* Den Haag: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, ISBN 9058332845.

Het in Europa heersende subsidiariteitsprincipe gaat ervan uit dat Europese coördinatie van het hoger onderwijs alleen zin heeft als dit welvaartsverhogend zou werken. Deze paper dient om deze vraag te onderzoeken. Schaalvoordelen blijken in het hoger onderwijs geen belangrijke rol te spelen: grotere landen of grotere onderwijsinstellingen leveren niet noodzakelijkerwijs een hogere kwaliteit onderwijs. Wel leidt studentenmobiliteit tot meer arbeidsmobiliteit. Daardoor kan Europese samenwerking bij voorbeeld de invoering van het bachelor-masterstelsel op termijn voordelen met zich brengen. Door het vergroten van de informatietransparantie en een daardoor betere vergelijkbaarheid van studieprogramma's kunnen studenten beter gefundeerde keuzes maken. Dit kan tot een grotere studentenmobiliteit en daaropvolgende arbeidsmobiliteit leiden. Steekwoorden: Subsidiariteit, Europese Unie, Hoger onderwijs, Internationale studentenmobiliteit.

<http://www.utwente.nl/cheps/internal/docs/2006/2006cpbdisc68.pdf>

<http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/discussie/68/disc68.pdf>

Diepstraten, I. (2006). *De nieuwe leerder: trendsettende leerbiografieën in een kennissamenleving*. Amsterdam: F&N Boekservice, ISBN 9073838673.

In dit Nederlandstalige proefschrift komen nieuwe leerders ofwel jongvolwassenen met trendsettende leerbiografieën aan het woord. Leerprocessen en levenslopen van nieuwe generaties zijn aan veranderingen onderhevig. In verband met onze geïndividualiseerde kennissamenleving is het van belang om zelfgestuurd en levenslang te leren op allerlei levensdomeinen en om de levensloop naar eigen inzicht vorm te geven door flexibel in te spelen op kansen in de omgeving. Leren en leven zijn zo onlosmakelijk verbonden. Theoretische verhalen over leren en levenslopen worden in deze dissertatie met elkaar verbonden en onderzocht. Om deze verhalen concreet te maken zijn leerbiografieën van nieuwe leerders in kaart gebracht. Doel is het ideaaltype van de nieuwe leerder ofwel een trendsettende leerbiografie.

Schomburg, H. & Teichler, U. (eds.). (2006). *Higher education and graduate employment in Europe: results from graduate surveys from twelve countries*. Dordrecht; Boston; Londen: Springer, ISBN 1402051530. Serie: Higher Education Dynamics, 15.

Grootschalig vergelijkend onderzoek naar de werkgelegenheid en de werksituatie van afgestudeerden uit het hoger onderwijs in een groot aantal landen: Oostenrijk, Tsjechië, Finland, Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland, Noorwegen, Spanje, Zweden, Groot-Brittannië en Japan. De onder 40.000 afgestudeerden afgenomen vragenlijst had

betrekking op hun studie-ervaringen, de overgang van leren naar werken en hun eerste loopbaan tot vier jaar na afstuderen.

Brink, M. van den & Brouns, M. (2006). *Gender & excellence: een landelijk onderzoek naar benoemingsprocedures van leraren: onderzoek in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*. Den Haag: ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen; Rijksuniversiteit Groningen, ISBN 905910384X. Serie: Beleidsgerichte studies Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, 125.

Universiteiten slagen er onvoldoende in om de maatschappelijke trends, waaronder gendergelijkheid, te volgen. In vergelijking met andere Europese landen is het percentage vrouwelijke hoogleraren in Nederland bijzonder gering. Diversiteit gaat hand in hand met meer kwaliteit, innovatie en productiviteit, zo blijkt. Dit onderzoek gaat over benoemingsprocedures van hoogleraren aan de Nederlandse universiteiten, in het bijzonder naar mogelijk onbedoelde negatieve effecten van de aard van de procedures op de kansen voor vrouwen. Het onderzoek bestaat uit een cijferanalyse van recente benoemingen per discipline en per universiteit, een analyse van benoemingsdossiers en interviews met voorzitters en leden van de benoemingsadviescommissies. Uit de cijferanalyse blijkt onder andere dat er voldoende mobiliteit is om nieuwe generaties wetenschappers te laten doorstromen naar topposities.

Bronneman-Helmers, R. (2006). *Duaal als ideaal?: leren en werken in het beroeps- en hoger onderwijs*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, 281 p., ISBN 90-377-0208-2, 978-90-377-0208-8. Reeks: SCP-publicatie 2006/13.

In opdracht van het Sociaal Plan Bureau onderzocht de auteur het verschijnsel dual onderwijns, de combinatie van leren en werken. Dit komt steeds meer voor, maar er is weinig onderzoek gedaan naar de effecten van de combinatie van leren en werken. De conclusie: combinaties van leren en werken dragen tot dusver nog maar zeer beperkt bij aan een betere afstemming tussen onderwijsinstellingen en bedrijven en een betere kwaliteit van het onderwijs. Ten slotte worden enkele voorstellen ter verbetering gedaan: onderzoek naar de kwaliteit van leren in de beroepspraktijk, handhaven van het onderscheid tussen voltijd- en duale opleidingen en intensivering van het onderwijs door meer contacturen te laten verzorgen door vakdocenten.

http://www.scp.nl/publicaties/boeken/9037702082/Duaal_als_ideaal.pdf

Jonge, J. de & Berger, J. (2006). *OECD thematic review of tertiary education: The Netherlands*. Den Haag: ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ISBN 9059103742.

Beschrijving van de stand van zaken en de beleidsontwikkelingen in het Nederlandse hogeronderwijsstelsel. De volgende thema's komen aan de orde: de regionale rol van het hoger onderwijs, relatie hoger onderwijs en arbeidsmarkt, research en innovatie, personeelsbeleid, planning en bestuur, en internationalisering en globalisering.

http://www.minocw.nl/documenten/oeso_eim_a.pdf

Deze rubriek werd verzorgd door Marwine van der Molen (CHEPS, Universiteit Twente). Publicaties kunnen aan de redactie worden voorgelegd ter verschijning in deze rubriek, door te schrijven naar: Marwine van der Molen, CHEPS, Universiteit Twente, Postbus 217, 7500 AE Enschede, e-mail: m.w.vandermolen@utwente.nl, of aan de redactiesecretaris onder vermelding van: TvHO Review.